

26 juni 2018

Lunds universitets policy för forskningsdata – FÖRSLAG

I den strategiska planen för Lunds universitet 2017–2026 fastslås att forskningsresultaten ska vara öppet tillgängliga. Detta ligger i linje med den forskningsstrategiska propositionen *Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft* (prop. 2016/17:50) samt med de krav som allt fler forskningsfinansiärer ställer. Lunds universitet verkar för att forskning och forskningsresultat sprids på ett effektivt sätt, och i enlighet med etiska riktlinjer.

För att möjliggöra en fortsatt god utveckling av forskningen vid Lunds universitet anger universitetets forskningsstrategi att forskningen ska stödjas av ändamålsenlig och tillgänglig forskningsinfrastruktur. En central del av universitetets satsning på forskningsinfrastruktur är det proaktiva arbetet med frågeställningar kring forskningsdata i digital form och dess hantering, i synnerhet vad gäller lagring och tillgängliggörande av data. I förlängningen ger en öppen tillgång till bl.a. forskningsdata mervärden i form av ökad kvalitet, nyttiggörande och synliggörande av forskningen etc.

I detta dokument beskrivs Lunds universitets policy för hantering av forskningsdata - dess syfte, allmänna principer och ansvarsfrågor.

1. Definition av forskningsdata

Med forskningsdata avses alla former av lagrade uppgifter, både primärt insamlade och sekundärt inhämtade, som analyseras i ett vetenskapligt syfte och som ligger till grund för de resultat och slutsatser som forskningen genererar.

2. Syfte

Policyn ska främja god och ändamålsenlig hantering av forskningsdata, genom att ge vägledning för forskare och andra anställda på Lunds universitet som hanterar forskningsdata.

3. Allmänna principer

(a) FAIR-principerna

Hantering av forskningsdata bör följa de internationella FAIR-principerna¹ (*F - Findable, A - Accessible, I - Interoperable, R - Reusable*). Enligt dessa principer bör forskningsdata göras sökbara, åtkomliga, interoperabla (dvs. möjliga att bearbeta), samt möjliga att vidareutveckla och återanvända för nya forskningsfrågeställningar. Lunds universitet verkar för att forskningsdata

¹ Wilkinson, Mark D., et al. (2016). "The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship". *Scientific data* 3, Article number 160018.

<http://doi.org/10.1038/sdata.2016.18>

med tillhörande metadata hålls sökbara, åtkomliga och möjliga att bearbeta för forskningsändamål under lång tid, vilket i allmänhet innebär över flera generationer av den hård- och mjukvara som krävs för behandlingen.

(b) Öppen tillgång till forskningsdata

Lunds universitet arbetar aktivt med att främja öppen tillgång till forskningsresultat och forskningsdata, ett arbete som sker i enlighet med såväl den strategiska planen som forskningsstrategin för universitetet. Forskningsdata vid Lunds universitet bör göras öppet tillgängliga för användning till fortsatt forskning utan otillbörliga avgifter eller andra krav, om öppen tillgång inte hindras av juridiska skäl. Lunds universitet värnar om forskarens frihet att besluta om tidpunkten och formerna för tillgängliggörandet av forskningsdata. Forskningsdata omfattas dock generellt av Offentlighets- och sekretesslagen och ska lämnas ut vid begäran.

(c) Hantering av personuppgifter

Personuppgifter får bara hanteras för forskningsändamål om det finns rättslig grund för hanteringen. Personuppgifterna kan exempelvis vara pseudonymiserade i hanteringen, vilket innebär att personuppgifterna inte längre kan tillskrivas en specifik person utan att kompletterande uppgifter används. Kompletterande uppgifter som möjliggör identifikation, exempelvis om någon person vars uppgifter hanteras begär utträde, ska förvaras separat och skyddas genom tekniska eller organisatoriska åtgärder. Forskningsdata som omfattar personuppgifter ska anmälas till universitetets dataskyddsombud.

(d) Verifiering av forskningsresultat

Forskningsdata ska finnas tillgängliga så att de utan hinder kan användas för att underbygga, verifiera och, om så krävs, försvara forskningens metoder och resultat.

(e) Arkivering och gallring

Forskningsdata ska dels lagras lättåtkomliga så länge de bedöms vara av värde för fortsatt forskning, och dels förberedas för långtidsbevarande och arkivering i enlighet med universitetets riktlinjer. Forskningsdata får endast gallras (dvs. förstöras) om det finns en regel som tillåter detta. Gallringen ska följa de lokala tillämpningsbeslut om gallring av forskningshandlingar som finns vid Lunds universitet.

4. Ansvar

Som huvudman för forskningen har Lunds universitet det övergripande ansvaret för att forskningsdata är tillförlitliga och hanteras lagligt och säkert, samt med beaktande av god sed i forskningen. I alla forskningsprojekt som utförs vid Lunds universitet ska en ansvarig för forskningsdata utses som ansvarar för att universitetets gällande policy för forskningsdata efterlevs. Om den ansvarige lämnar Lunds universitet eller av annan anledning inte kan fullgöra sin uppgift övergår ansvaret till prefekten vid den institution där forskningsprojektet har sin hemvist tills en ny ansvarig utses. Om forskningsdata överlämnas till annan del av Lunds universitet övergår ansvaret till denna organisationsdel.